

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410.003.04.2018
P/18/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/18/071 – Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z dysfunkcjami.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 września 2015 r. do dnia zakończenia kontroli (lata szkolne 2015/2016 – 2017/2018) oraz zdarzenia i dokumenty sprzed 1 września 2015 r. w przypadkach, gdy miały one związek z przedmiotem kontroli.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontroler</i>	Zbigniew Majewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/24/2018 z dnia 15 marca 2018 r. [dowód: akta kontroli str. 1]
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Publiczne Przedszkole w Stąporkowie, ul. Słowackiego 1, 26-220 Stąporków (dalej: Przedszkole).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Jagoda Widulińska, Dyrektor Publicznego Przedszkola w Stąporkowie (dalej: Dyrektor Przedszkola) od 22 lutego 2017 r., (wcześniej od 22 kwietnia 2016 r. do 21 lutego 2017 r. p.o. Dyrektora Przedszkola). Poprzednio Dyrektorem Przedszkola była od 17 czerwca 2009 r. Wiesława Grzywacz. [dowód: akta kontroli str. 2-4]

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Przedszkole w okresie objętym kontrolą realizowało zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dla 11 dzieci, tj. wszystkich, których rodzice złożyli wniosek o objęcie dziecka wsparciem wraz z opinią wydaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Dyrektor Przedszkola nie uzyskała jednak od rodziców zapewnienia, że w myśl obowiązujących od 1 września 2017 r. przepisów, realizacja wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka prowadzona będzie tylko w tym Przedszkolu. Dyrektor Przedszkola prawidłowo powoływała zespoły wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (dalej: Zespół), których zadaniem było opracowanie programu uwzględniającego wsparcie dla dziecka określone w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną oraz dokonywanie ewaluacji postępów dziecka w trakcie prowadzonej terapii. Analiza dokumentacji dotyczącej dzieci objętych terapią wykazała jednak, że programy wczesnego wspomaganie rozwoju, oceny efektywności psychologiczno-pedagogicznej i sprawozdania z zajęć wczesnego wspomaganie opracowywane były jednoosobowo przez nauczycieli prowadzących zajęcia z dziećmi, a nie przez powołane zespoły, o czym świadczyć może brak potwierdzenia ich zespołowego opracowania w formie podpisów wszystkich członków Zespołów. Dokonywane w Poradni oceny skuteczności realizacji programów nie prowadziły do zmian (modyfikacji) tych programów. Dla dwojga dzieci, które rozpoczęły terapię wczesnego wspomaganie 26 lutego 2018 r. Programy wczesnego wspomaganie rozwoju opracowane zostały ze zwłoką prawie miesiąca od daty rozpoczęcia terapii.

Realizacja zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju była podejmowana w Przedszkolu bez zbędnej zwłoki, nie wyznaczono jednak do ich prowadzenia nauczycieli (specjalistów) mających stosowne kwalifikacje do realizacji części zaleceń zawartych w opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci (dalej: Opinia). Nie zapewniono bowiem, dla żadnego z 11 dzieci zalecanych indywidualnych zajęć z logopedą, dla jednego dziecka terapii z psychologiem i dla dwojga dzieci zajęć z fizjoterapeutą.

Przedszkole nie zapewniło odpowiednich warunków lokalowych do prowadzenia indywidualnych zajęć z dziećmi wymagającymi wczesnego wspomaganie rozwoju.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej wg 3-stopniowej skali ocen jest nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie daje prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, NIK stosuje ocenę opisową.

W Przedszkolu zatrudniono specjalistów, których kwalifikacje pozwalały na realizację wczesnego wspomaganie dzieci oraz stworzono im odpowiednie warunki do doksztalcenia i doskonalenia zawodowego. We właściwy sposób przechowywano i zabezpieczano dokumentację dotyczącą dzieci objętych wczesnym wspomaganie, a dane dotyczące tych dzieci wprowadzone do Systemu Informacji Oświatowej były zgodne ze stanem faktycznym.

1. Planowanie i udzielanie wsparcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach szkolnych 2015/2016-2017/2018 wczesnym wspomaganie rozwoju objętych było w Przedszkolu ogółem 11 dzieci², z tego w roku szkolnym 2015/2016 – pięcioro dzieci i 2016/2017 – pięcioro dzieci (wg stanu na 30 września) oraz 2017/2018 – sześcioro dzieci (wg stanu na 20 marca 2018 r.). Podstawą do wydania dla tych dzieci Opinii były następujące niepełnosprawności: autyzm (w tym zespół Aspergera), niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, niepełnosprawność umysłowa w stopniu umiarkowanym lub znacznym, wcześniactwo oraz zaburzenia mowy. W okresie objętym kontrolą siedmioro dzieci objętych było wsparciem przez okres od jednego do dwóch lat, a czworo dzieci od dwóch do czterech lat. [dowód: akta kontroli str. 5-6, 10]

Na podstawie dokumentacji wszystkich dzieci objętych wczesnym wspomaganie w latach 2015/2016-2017/2018 ustalono, że okres od zadeklarowania przez rodziców potrzeby objęcia dziecka wczesnym wspomaganie (złożenia pisemnego wniosku wraz z Opinią) w Przedszkolu do zakwalifikowania dziecka do wczesnego wspomaganie wynosił od trzech do 56 dni³, a rozpoczęcie terapii następowało w dniu zakwalifikowania lub w dniu następnym. Całkowity czas oczekiwania na terapię od daty wydania Opinii wynosił od 5 do 514 dni⁴. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki odmowy objęcia dziecka wczesnym wspomaganie rozwoju. [dowód: akta kontroli str. 7-9]

Rodzice dowożący dzieci objęte wczesnym wspomaganie rozwoju zamieszkiwali w następującej odległości od Przedszkola:

- poniżej trzech km – czterech rodziców dowożących dzieci we własnym zakresie;
- trzy km – jeden rodzic dowożący dziecko autobusem gminnym;
- trzy i pół km – jeden rodzic dowożący dziecko we własnym zakresie;
- sześć km – jeden rodzic dojazd autobusem gminnym, a powrót we własnym zakresie;
- sześć km – zajęcia realizowane w domu dziecka;
- osiem km – trzech rodziców dowożących dzieci we własnym zakresie.

[dowód: akta kontroli str. 11]

1.2. Badaniem kontrolnym objęto dokumentację wszystkich 11 dzieci uczęszczających do Przedszkola w latach 2015/2016-2017/2018 (do dnia rozpoczęcia kontroli) w zakresie planowania wczesnego wspomaganie. W wyniku tego badania ustalono, że:

- Dyrektor Przedszkola po otrzymaniu od rodzica pisemnego wniosku o objęcie dziecka wczesnym wspomaganie bezzwłocznie powoływała Zespół⁵ (odrębnie dla każdego dziecka), w skład którego wchodził: psycholog, logopeda oraz nauczyciel-pedagog, który prowadził zajęcia z dzieckiem;
- dla wszystkich objętych badaniem kontrolnym dzieci opracowano programy wczesnego wspomaganie rozwoju (dalej: Program), na których zamieszczono adnotację i podpis świadczący o tym, że został on opracowany przez jednego nauczyciela, a nie przez Zespół powołany przez Dyrektora Przedszkola. Dyrektor Przedszkola wyjaśniła: *Programy*

² Dwoje dzieci nie zostało wykazane w Systemie Informacji Oświatowej (SIO) na 30 września 2017 r., ponieważ uczęszczają do Przedszkola od lutego 2018 r.

³ Wniosek o wczesne wspomaganie został złożony przez rodzica 6 lipca 2015 r., a zakwalifikowanie dziecka do terapii 31 sierpnia 2015 r. W pozostałych przypadkach zakwalifikowanie dziecka do terapii nastąpiło po upływie odpowiednio: 31, 11, 7, 6, 5 oraz 3 dni (trzy przypadki), a w dwóch przypadkach w dniu złożenia przez rodzica wniosku.

⁴ W pozostałych przypadkach czas oczekiwania na terapię od daty uzyskania Opinii wynosił: 6, 16, 26, 42, 53 (dwa przypadki), 109, 134 oraz 266 dni.

⁵ Za wyjątkiem jednego dziecka, zakwalifikowanego do rozpoczęcia terapii 20 czerwca 2017 r., dla którego Zespół został powołany dopiero 1 września 2017 r.

wczesnego wspomaganie rozwoju (...) sporządza nauczyciel prowadzący zajęcia w porozumieniu z Zespołem. Brak podpisów na Programach wynika z przeoczenia.

- dla dwojga dzieci, które rozpoczęły terapię 26 lutego 2018 r. Programy nie zostały opracowane do dnia rozpoczęcia kontroli (22 marca 2018 r.);
- w opracowanych przez nauczycieli Programach uwzględnione były zalecenia zawarte w Opinii wydanej przez Poradnię;
- w Programach zawarto zapisy dotyczące indywidualnych zajęć z dzieckiem w wymiarze określonym w Opinii tj. ośmiu godzin miesięcznie, a także kierunki i działania mające na celu wspomaganie rozwoju dziecka, w tym współpracę z rodzicami;
- sześcioro dzieci z badanej próby oprócz zajęć wczesnego wspomaganie odbywały również zajęcia rewalidacyjne⁶ w wymiarze 8 godzin miesięcznie;
- w roku szkolnym 2017/2018 dla sześciorga dzieci, które kontynuowały rozpoczęte w roku poprzednim zajęcia w Przedszkolu, zostały dostosowane Programy do nowych wymagań, określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci⁷ (dalej: rozporządzenie z 2017 r.);
- na opracowanych przez nauczycieli Programach widniał podpis rodziców (opiekunów);
- Przedszkole nie opracowywało szczegółowych harmonogramów zajęć na lata szkolne 2015/2016 i 2016/2017. Na rok szkolny 2017/2018 harmonogramy zostały opracowane i przekazane rodzicom dla siedmiorga dzieci, natomiast w jednym przypadku dla dziecka nie sporządzono takiego harmonogramu;
- w Przedszkolu nie opracowano wewnętrznych procedur odnoszących się do funkcjonowania powołanych Zespołów, określających np. sposób wymiany informacji pomiędzy jego członkami. Dyrektor Przedszkola wyjaśniła: (...) *Nie został wprowadzony Regulamin Zespołu Wczesnego Wspomaganie Rozwoju Dzieci ponieważ jesteśmy małą placówką, w której nie występowała konieczność tworzenia takiego dokumentu. Wszyscy członkowie zespołów są zatrudnieni w placówce, w związku z czym sprawy dotyczące pracy z dziećmi omawiane są na bieżąco.* [dowód: akta kontroli str. 25, 33-57, 64-65, 181, 217-218]

1.3. Na podstawie analizy dokumentacji realizacji wczesnego wspomaganie wszystkich 11 dzieci ustalono, że:

- Przedszkole nie zapewniło prowadzenia zajęć wczesnego wspomaganie dla wszystkich dzieci przez nauczycieli (specjalistów) mających stosowne kwalifikacje do realizacji zaleceń zawartych w Opinii, tj.:
  - (1) – zajęcia z dzieckiem prowadził tylko oligofrenopedagog. Nie prowadzono zaleconych zajęć z logopedą. Z informacji uzyskanej od rodziców wynika, że dziecko uczęszczało do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Skarżysku-Kamiennej na zajęcia z logopedą, terapię sensoryczną i terapię autyzmu. Ponadto dziecko uczęszczało na zajęcia z logopedą do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Końskich;
  - (2) – zajęcia z dzieckiem prowadził tylko oligofrenopedagog. Nie prowadzono zaleconych zajęć z logopedą. Z informacji uzyskanej od rodziców wynika, że dziecko korzystało ze specjalnych usług opiekuńczych w domu (prowadzonych przez logopedę, pedagoga) oraz uczęszczało na zajęcia z logopedą do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Końskich;
  - (3) – zajęcia z dzieckiem (uczęszczało do Przedszkola do roku 2015/2016) prowadził oligofrenopedagog i pedagog z terapią pedagogiczną. W ramach terapii nie prowadzono zaleconych zajęć z logopedą;
  - (4) – zajęcia z dzieckiem (uczęszczało do Przedszkola w latach 2015/2016 i 2016/2017) prowadził oligofrenopedagog i pedagog. W ramach terapii nie prowadzono zaleconych zajęć z logopedą;

⁶ Byli objęci kształceniem specjalnym zgodnie art. 71b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, ze zm.), od 1 września 2017 r. – art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, ze zm.).

⁷ Dz. U. poz. 1635.

- (5) – zajęcia z dzieckiem prowadził oligofrenopedagog i pedagog. W ramach terapii nie prowadzono zaleconych zajęć z logopedą. Z informacji uzyskanej od rodziców wynika, że dziecko uczęszczało na zajęcia z logopedą do poradni przyszpitalnej w Końskich;
- (6) – zajęcia z dzieckiem (uczęszczało do Przedszkola do roku 2015/2016) prowadził oligofrenopedagog i pedagog. W ramach terapii nie prowadzono zaleconych zajęć z logopedą;
- (7) – zajęcia z dzieckiem prowadził oligofrenopedagog i pedagog. W ramach terapii nie były prowadzone zalecone zajęcia z logopedą oraz fizjoterapeutą. Dziecko uczęszczało 2-3 razy w roku na turnus rehabilitacyjny w Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze;
- (8) – zajęcia z dzieckiem prowadził oligofrenopedagog. W ramach terapii nie prowadzono zaleconych zajęć z logopedą. Dziecko uczęszczało na zajęcia logopedyczne, psychologiczne i fizjoterapeutyczne do Ośrodka Wczesnej Interwencji Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Upośledzeniem w Kielcach;
- (9) – zajęcia z dzieckiem prowadził oligofrenopedagog. Nie prowadzono zaleconych zajęć z logopedą, fizjoterapeutą i psychologiem. Dziecko uczęszczało na zajęcia ze specjalistami do Ośrodka Rehabilitacji „Dar Medica” w Kielcach oraz na zajęcia z logopedą, fizjoterapeutą i tyflopodagogiem w Warszawie;
- (10) – zajęcia z dzieckiem prowadził oligofrenopedagog. Nie prowadzono zaleconych zajęć z logopedą;
- (11) – zajęcia z dzieckiem prowadził oligofrenopedagog. Nie prowadzono zaleconych zajęć z logopedą.

Przedszkole – w ramach realizacji wczesnego wspomaganie dzieci, w tym terapii określonej w Opiniach – nie zawierało żadnych porozumień (umów) z instytucjami wspomagającymi, tj.: medycznymi, ośrodkami rehabilitacji, specjalistami. Rodzice we własnym zakresie organizowali dla swoich dzieci dodatkową pomoc specjalistyczną, o której wyżej mowa.

– dla dzieci zaplanowano 80 godzin zajęć wczesnego wspomaganie w ciągu roku szkolnego. Realizacja zaplanowanych zajęć wyniosła od 27,5% do 76%. Niepełna realizacja tych zajęć spowodowana była przede wszystkim absencją dzieci oraz w pewnym stopniu wynikała z absencji nauczycieli, wynoszącej 2-3 godziny w roku szkolnym. Zajęcia niezrealizowane nie były odpracowane. Dyrektor Przedszkola wyjaśniła: *Zajęcia niezrealizowane z powodu nieobecności dziecka lub nauczyciela były odrabiane w nielicznych przypadkach, ponieważ jest to utrudnione ze względu na plan pracy. Wszyscy nauczyciele realizujący zajęcia pracują również w grupach, ponadto dzieci uczęszczające na zajęcia wczesnego wspomaganie uczestniczą również w innych zajęciach, tj.: indywidualne roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne, rewalidację, zajęcia z psychologiem i logopedą, religię, angielski oraz realizują podstawę programową odpowiednią dla wieku;*

- nie wystąpiły przypadki realizacji dwóch rodzajów zajęć w tym samym czasie;
- zajęcia z dziećmi w Przedszkolu realizowane były w dwóch wyznaczonych salach, a w jednym przypadku w domu rodzinnym dziecka;
- Przedszkole nie zawierało porozumień z innymi placówkami w celu realizacji części wskazań zawartych w Opinii;
- Przedszkole po 1 września 2017 r. nie uzyskało od rodziców zapewnień (np. w formie oświadczenia), że wczesne wspomaganie realizowane jest tylko w jednej placówce. [dowód: akta kontroli str. 26-27a, 28-29, 33-57, 60, 152-153, 221-247]

1.4. Z wyjaśnień uzyskanych od czterech specjalistów zatrudnionych w Przedszkolu, tj.: psychologa, logopedy, pedagoga i nauczyciela, biorących udział w pracach Zespołów powoływanych przez Dyrektora Przedszkola wynika, że:

- wykorzystywane Opinie zawierają precyzyjne wskazówki dotyczące potrzeb dzieci, dzięki którym łatwiej jest skonstruować Program oraz tak zorganizować dziecku zajęcia, żeby w miarę możliwości redukować stwierdzone deficyty rozwojowe. Dwóch specjalistów wskazało, że w Opiniach brak jest informacji dotyczących sytuacji rodzinnej dziecka, które można uzyskać dopiero bezpośrednio od rodziców;
- efektywność prowadzonych zajęć oceniana była przez ww. specjalistów jako dobra, gdyż dzieci objęte wczesnym wspomaganie rozwoju dzięki indywidualnej pracy nadrabiają

zaległości i doskonałą swoje umiejętności. Na efektywność prowadzonych zajęć niekorzystny wpływ ma jednak brak systematyczności w pracy spowodowany częstymi absencjami dzieci;

– większość dzieci objętych wczesnym wspomaganie uczestniczy także w innych zajęciach w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a to oznacza, że dzieci te nie są w stanie uczestniczyć w tych zajęciach częściej niż 8 godzin miesięcznie. Te godziny przeznaczone są na bezpośrednią pracę z dzieckiem, natomiast kontakt z rodzicami odbywa się poza tymi godzinami. Rozmowy z rodzicami dotyczą postępów dziecka oraz udzielania wskazówek do pracy w domu;

– specjaliści wyrazili także swoje przekonanie co do ważności szybkiej diagnozy i podjęcia terapii wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka dla osiągnięcia oczekiwanych efektów;

– nie wskazano występowania trudności w realizacji zobowiązania do współpracy Przedszkola z podmiotami leczniczymi lub ośrodkiem pomocy społecznej. W momencie zauważenia deficytów u dzieci kontaktowano się z rodzicami aby zasygnalizować problem. Rodzice chętnie współpracują na rzecz udzielenia dziecku odpowiedniego wsparcia np. konsultacji z Poradnią czy lekarzem neurologiem i przekazują do Przedszkola uzyskane informacje, opinie i zaświadczenia lekarskie;

– nie odnotowano poważniejszych trudności w realizacji wczesnego wspomaganie dzieci. Problemem jest jedynie ograniczona baza lokalowa, bowiem Przedszkole dysponuje tylko dwoma pomieszczeniami, w których mogą być prowadzone zajęcia specjalistyczne. Sytuacja ta wymaga współpracy wszystkich specjalistów w układaniu planu zajęć tak, by były one prowadzone w optymalnych warunkach. [dowód: akta kontroli str. 12-24]

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przedszkole po 1 września 2017 r. nie uzyskało od rodziców zapewnienia (np. w formie składanego oświadczenia) o realizacji wczesnego wspomaganie dziecka tylko w tej placówce. [dowód: akta kontroli str. 33-34]

Zgodnie z art. 127 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁸, od 1 września 2017 r. wczesne wspomaganie rozwoju dziecka można zorganizować tylko w jednym podmiocie, który ma możliwość realizacji wskazań zawartych w Opinii.

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła: *Na dzień 1 września 2017 r. nie posiadamy oświadczeń rodziców, iż ich dziecko nie korzysta z zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w innej placówce przez przeoczenie. Dokumentacja będzie uzupełniona niezwłocznie.* [dowód: akta kontroli str. 61]

2. Dla dwojga dzieci które rozpoczęły terapię wczesnego wspomaganie 26 lutego 2018 r. do dnia rozpoczęcia kontroli (22 marca 2018 r.) nie zostały opracowane Programy, pomimo iż Dyrektor Przedszkola wcześniej powołała Zespoły, których zadaniem było m.in. opracowanie tych Programów. [dowód: akta kontroli str. 33-34]

Zgodnie z § 3 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia z 2017 r. do zadań Zespołu należy opracowanie i realizowanie z dzieckiem i jego rodziną indywidualnego programu wczesnego wspomaganie.

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła: *Na dzień 22 marca 2018 r. dla dwóch dzieci, które rozpoczęły zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z dniem 26 lutego 2018 r. nie były zatwierdzone Programy ponieważ nauczycielki, które mają z nimi te zajęcia po przeanalizowaniu opinii z poradni Psychologiczno-Pedagogicznej obserwują dziecko by móc zredagować program najkorzystniejszej dla danego dziecka. Programy zostały zatwierdzone z dniem 23 marca 2018 r.* [dowód: akta kontroli str. 62]

W opinii NIK powyższe wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem Przedszkole dysponowało Opinią, na podstawie których powinny być sporządzone (i ewentualnie następnie modyfikowane) Programy pozwalające objąć dzieci terapią, w zakresie wskazanym w tych Opiniach.

Ustalone
nieprawidłowości

⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 59, ze zm.

3. Przedszkole dla wszystkich dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju nie opracowywało szczegółowych harmonogramów zajęć na lata szkolne 2015/2016 i 2016/2017. Na rok szkolny 2017/2018 harmonogram nie został opracowany dla jednego dziecka. Brak harmonogramów nie pozwalał na ustalenie kiedy, w jakim zakresie i przez jakiego specjalistę realizowana była terapia wczesnego wspomaganie dzieci w ramach ośmiu godzin miesięcznie. [dowód: akta kontroli str. 217-218]

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła: (...) *W latach 2015/2016 oraz 2016/2017 nie były tworzone szczegółowe harmonogramy realizacji wczesnego wspomaganie. Informacje dla rodziców zaczęłam pisać w roku szkolnym 2017/2018. Brak informacji dla jednego dziecka wynika z przeoczenia.* (...). [dowód: akta kontroli str. 64]

4. W okresie objętym kontrolą nie zapewniono w Przedszkolu dla 11 dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju indywidualnych zajęć z logopedą, mimo zaleceń zawartych w Opiniach wydanych przez Poradnie. Dwojgu dzieciom nie zapewniono także zalecanych zajęć z fizjoterapeutą, a jednemu dziecku terapii z psychologiem. Zajęcia z tymi dziećmi prowadzone były przez oligofrenopedagoga i pedagoga z uprawnieniami do terapii pedagogicznej, którzy nie mieli jednak wymaganych kwalifikacji do prowadzenia zajęć w zakresie logopedii i fizjoterapii. [dowód: akta kontroli str. 26-27a]

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła: *W Publicznym Przedszkolu w Stąporkowie dzieci realizujące wczesne wspomaganie rozwoju nie realizowały zajęć indywidualnych z logopedą – 11 dzieci, ponieważ Opinie zostały źle zinterpretowane przez kolejnych dyrektorów przedszkola. Zajęcia zamiast indywidualnie były prowadzone w grupach 4-5 osobowych, w ramach zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ponadto dwoje dzieci (...) nie realizuje zajęć z fizjoterapeutą, a jednemu z dzieci (...) nie zorganizowano zajęć z psychologiem w wyniku przeoczenia. Ponadto nadmieniam, że niewłaściwa interpretacja opinii psychologiczno-pedagogicznych wynika z braku szczegółowych wytycznych w tych dokumentach (poradnie nie piszą w opiniach dokładnych zaleceń dotyczących specjalistów, którzy powinni prowadzić zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka).* [dowód: akta kontroli str. 448]

5. Dla jednego dziecka, z którym według danych Przedszkola rozpoczęto terapię wczesnego wspomaganie 20 czerwca 2017 r., Zespół został powołany dopiero 1 września 2017 r. Opóźnienie to spowodowało, że z chwilą rozpoczęcia terapii nie zostały ustalone na podstawie Opinii kierunki i harmonogram działań przez Zespół, zgodnie z § 3 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia z 2017 r. [dowód: akta kontroli str. 217-218]

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła: *W roku szkolnym 2016/2017, w okresie od 13 marca 2017 r. do 11 sierpnia 2017 r. przebywałam na zwolnieniu lekarskim, w związku z czym nie jestem w stanie wyjaśnić dlaczego zastępująca mnie w tym okresie Pani Dorota Ścibisz nie powołała zespołu wczesnego wspomaganie dla ON.* [dowód: akta kontroli str. 180]

Uwaga dotycząca badanej działalności

Brak podpisów wszystkich członków zespołu wczesnego wspomaganie rozwoju na indywidualnych programach wczesnego wspomaganie może budzić wątpliwości co do opracowania ich przez Zespół w pełnym jego składzie.

Ocena cząstkowa

Dyrektor Przedszkola po otrzymaniu wniosku od rodziców powoływała Zespół, w skład którego wchodziły osoby mające przygotowanie do pracy z dziećmi o zaburzonem rozwoju psychoruchowym. Zadaniem tego Zespołu było m.in. opracowanie Programu dla każdego dziecka. Programy zawierały zalecenia zawarte w Opinii i zostały zaktualizowane po wejściu w życie rozporządzenia z 2017 r., jednak nie były one podpisane przez wszystkich członków Zespołu, a tylko przez nauczyciela prowadzącego zajęcia z dzieckiem, co może świadczyć o niezachowaniu zasady zespołowości przy ich opracowaniu. Zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju były realizowane bez zbędnej zwłoki, nie wyznaczono jednak do ich prowadzenia nauczycieli (specjalistów) mających stosowne kwalifikacje do realizacji wszystkich zaleceń zawartych w Opinii. Dyrektor Przedszkola w okresie objętym kontrolą nie zapewnił 11 dzieciom zalecanych indywidualnych zajęć z logopedą oraz dwojgu zajęć z fizjoterapeutą, a jednemu dziecku terapii z psychologiem. Nie został także spełniony wymóg uzyskania zapewnienia od rodziców, że po 1 września 2017 r. dzieci będą korzystały z zajęć wczesnego wspomaganie tylko w siedzibie Przedszkola.

2. Nadzór, ewaluacja i współpraca z innymi placówkami w realizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci

2.1. Na podstawie dokumentacji prowadzenia zajęć wczesnego wspomaganie zaplanowanych dla wszystkich 11 dzieci, dokonano następujących ustaleń:

- pedagodzy prowadzący terapię z dziećmi dokonywali co pół roku oraz na koniec roku szkolnego pisemnej oceny skuteczności prowadzonych zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju. W ocenie tej dokonywano podsumowania efektywności podjętej terapii z dzieckiem oraz formułowano wnioski i zalecenia do dalszej pracy. Również co semestr i na koniec roku szkolnego sporządzano sprawozdania z zajęć wczesnego wspomaganie, w których zawierano informacje o realizacji Programu, dokonywano podsumowania pracy z dzieckiem oraz formułowano wnioski do dalszej pracy. Oceny i sprawozdania, o których wyżej mowa nie były sporządzane i podpisywane przez wszystkich członków Zespołów powołanych do wspierania dzieci objętych wczesnym wspomaganie (w tym przez psychologa i logopedę);
- oceny efektywności i sprawozdania były przekazywane do akceptacji Dyrektora Przedszkola oraz do wiadomości rodzica dziecka;
- od roku szkolnego 2017/2018 nauczyciele sporządzali arkusze obserwacji dziecka, zgodnie z wymogiem określonym w § 4 pkt 1-5 rozporządzenia z 2017 r.;
- dla każdego dziecka nauczyciele osobno prowadzili dzienniki indywidualnego nauczania, w których odnotowywali: dane dziecka, informacje zawarte w Opinii, rozkład zajęć, daty i tematy prowadzonych zajęć, podpis rodzica który ewentualnie uczestniczył w zajęciach, frekwencję dziecka na zajęciach oraz notatkę o udzielanych informacjach rodzicom. Dyrektor Przedszkola przeprowadzała okresowe kontrole zapisów w dziennikach, potwierdzając ten fakt podpisem w dzienniku;
- w trakcie roku szkolnego nie dokonywano zmian w opracowanych Programach;
- w Przedszkolu nie było przypadków, aby w wyniku analizy postępów dziecka zachodziła konieczność zaproponowania rodzicom wykonania badań specjalistycznych lub kontrolnych w celu pogłębienia diagnozy dziecka oraz podnoszenia efektywności oddziaływań terapeutycznych;
- w badanej dokumentacji nie było ocen efektywności współpracy z rodziną dziecka oraz nie zawierała ona harmonogramów współpracy z rodzicami. Dyrektor Przedszkola wyjaśniła: (...) *Nie dokonywano oceny efektywności współpracy z rodzicami oraz nie sporządzano harmonogramów współpracy z rodzicami ponieważ nie zachodziła konieczność ich tworzenia. Kontakt z rodzicami prowadzony jest na bieżąco. Każdego dnia istnieje możliwość rozmowy z nauczycielem prowadzącym. Rodzice dzieci objętych wczesnym wspomaganie zapraszani są na zajęcia – dokumentem potwierdzającym są wpisy w dziennikach zajęć. Dwa razy w roku przedstawiane i omawiane są oceny efektywności – potwierdzeniem są podpisy na kartach oceny. Rodzice zapoznawani są z programami zajęć;*
- w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki rezygnacji rodziców z terapii wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci. [dowód: akta kontroli str. 33-59, 63]

2.2. W Przedszkolu przyjęto *Regulamin Współpracy Przedszkola z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną* (Regulamin), zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej nr 18/08/2010 z dnia 30 sierpnia 2010 r. W Regulaminie zapisano, że w ramach współpracy prowadzone są: badania i zajęcia logopedyczne oraz zajęcia z psychologiem na terenie Przedszkola, udział pracowników Poradni w zebraniach rodziców zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem, konsultacje psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne dla nauczycieli, konferencje i warsztaty szkoleniowe dla dyrektorów, nauczycieli i pedagogów. Załącznikami do Regulaminu są: wzór wniosku rodzica do Poradni o wydanie pisemnej opinii w sprawie dziecka oraz wnioski Przedszkola do Poradni o przebadanie dziecka, wymagający potwierdzenia zgody rodziców. Przedszkole nie przedstawiło dokumentów potwierdzających podjęcie współpracy z Poradnią, dotyczącej realizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, zgodnie z ww. regulaminem. [dowód: akta kontroli str. 66-71]

Przedszkole współpracowało m.in. z następującymi podmiotami:

- Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej (refundacja kosztów posiłków oraz pomocy w uzyskaniu usług opiekuńczych dla dziecka i jego rodziny);

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (objęcie opieką dziecka znajdującego się w trudnej sytuacji rodzinnej);
- Stowarzyszeniem „Senioriada” (zorganizowanie w roku szkolnym 2016/2017 wyjazdu wakacyjnego dla dwóch chłopców objętych zajęciami wczesnego wspomagania);
- szkołami z terenu gminy (organizacja uroczystości integracyjnych, odwiedziny w szkołach i przedszkolach, zapraszanie uczniów szkół na spotkania np. „wspólne czytanie”);
- Miejsko Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu – udział Przedszkola w życiu kulturalnym miasta (konkursy, przeglądy, festyny, uroczystości cykliczne (Wielkanoc, Jasełka, Dzień Nauczyciela), akcja „Czytające poranki”, w ramach której dzieci m.in. systematycznie odwiedzają Bibliotekę Miejską. Przedszkole miało opracowany na rok szkolny 2015/2016 – harmonogram współpracy z Publiczną Biblioteką w Stąporkowie;
- Nadleśnictwo Stąporków – udział przedszkolaków w akcjach ekologicznych, konkursach, przedstawieniach, prelekcjach;
- Komisariat Policji w Stąporkowie – udział przedszkolaków w akcjach o bezpieczeństwie oraz konkursach, prelekcjach itp. [dowód: akta kontroli str. 72-73]

2.3. Dyrektor Przedszkola, w okresie objętym kontrolą sporządziła plany nadzoru pedagogicznego. Plany te określały przedmiot ewaluacji wewnętrznej oraz terminy ich przeprowadzenia, tematykę i terminy przeprowadzenia kontroli przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innej działalności statutowej oraz zakres wspomagania nauczycieli w realizacji ich zadań. Plany zostały przedstawione radzie pedagogicznej w wymaganym terminie, tj. do 15 września roku szkolnego, którego one dotyczyły. [dowód: akta kontroli str. 74-127, 149]

Dyrektor Przedszkola sporządziła sprawozdania z realizacji nadzoru pedagogicznego za okres: od 1 września 2015 r. do 21 czerwca 2016 r., od 1 września 2016 r. do 26 czerwca 2017 r. oraz od 1 września 2017 r. do 15 stycznia 2018 r. Sprawozdania za lata szkolne 2015/2016 i 2016/2017 zostały zaprezentowane radzie pedagogicznej w wymaganym terminie, tj. do 31 sierpnia danego roku szkolnego, natomiast sprawozdanie częściowe za rok szkolny 2017/2018 w dniu 10 stycznia 2018 r. [dowód: akta kontroli str. 128-149]

W przedstawionym wyżej zakresie działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Ustalona
nieprawidłowość

Oceny efektywności psychologiczno-pedagogicznej prowadzonych zajęć wczesnego wspomagania rozwoju oraz sprawozdania z realizacji tych zajęć, sporządzane i podpisane były tylko przez pedagoga prowadzącego zajęcia. Nie ma dowodów, że cały Zespół zapoznawał się z postępami w zakresie efektów przeprowadzonej terapii, przekazywał swoje obserwacje i dokonywał ewaluacji skutków tej terapii. [dowód: akta kontroli str. 33-34, 228-433]

Zgodnie z § 3 ust. 3 pkt 4 i 5 rozporządzenia z 2013 r. oraz § 3 ust. 4 pkt 4 - 5 i § 4 rozporządzenia z 2017 r., ocena postępów oraz trudności w funkcjonowaniu dziecka, analizowanie skuteczności pomocy oraz szczegółowe dokumentowanie działań podjętych w ramach Programu należy do zadań Zespołu.

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła: (...) *Oceny efektywności oraz sprawozdania z realizacji zajęć wczesnego wspomagania rozwoju sporządza nauczyciel prowadzący zajęcia w porozumieniu z Zespołem. (...) Nie zostały podpisane przez Zespół w wyniku niedopatrzenia.* [dowód: akta kontroli str. 181]

Ocena cząstkowa

W Przedszkolu dokonywano ewaluacji pomocy udzielanej dzieciom w ramach wczesnego wspomagania rozwoju. Nauczyciele prowadzący terapię z dziećmi dokonywali oceny efektywności udzielanego wsparcia oraz sporządzali sprawozdania z zajęć wczesnego wspomagania. Dokumenty te nie zawierały ocen, obserwacji oraz podpisów innych członków Zespołu, co uniemożliwiło ustalenie ich zaangażowania i udziału w sporządzonych dokumentach. Przedszkole współpracowało z innymi podmiotami w zakresie udziału dzieci w różnych zajęciach, konkursach, prelekcjach itp. Dyrektor Przedszkola sporządzała plany nadzoru pedagogicznego oraz sprawozdania z jego realizacji i terminowo prezentowała je na radach pedagogicznych.

3. Warunki organizacyjne i finansowe wczesnego wspomagania rozwoju dzieci

Opis stanu faktycznego

3.1. W Przedszkolu zatrudnionych było 16 nauczycieli/ specjalistów z tytułem magistra⁹, w zakresie: pedagogiki wczesnoszkolnej, pedagogiki nauczania początkowego i wychowania przedszkolnego, zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej z logopedią szkolną, pedagogiki resocjalizacji i profilaktyki społecznej, psychologii, logopedii, teologii. Dziewięciu nauczycieli ukończyło studia podyplomowe m.in. w zakresie kształcenia zintegrowanego z terapią pedagogiczną, logopedii, a jeden z nauczycieli rozpoczął studia w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju oraz edukacji dzieci z autyzmem, zespołem Aspergera i zaburzeniami pokrewnymi (planowane jest ukończenie ich w bieżącym roku). Pięciu nauczycieli ukończyło także kursy kwalifikacyjne z zakresu oligofrenopedagogiki. [dowód: akta kontroli str. 28-29]

W okresie objętym kontrolą nauczyciele zatrudnieni w Przedszkolu uczestniczyli w wewnętrznych szkoleniach dotyczących m.in. wczesnego wspomagania dzieci, w następującym zakresie tematycznym:

- „Podnoszenie kwalifikacji zawodowych – szkoły i przedszkola publiczne z zakresu wspomagania rozwoju poznawczego u dzieci”;
- „Rozwój mowy, diagnoza i terapia logopedyczna”;
- „Edukacja przez ruch według Doroty Dziamskiej”;
- „Umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych – psychologia konfliktu”;
- „Obszary pracy nauczyciela z rodzicami – współpraca, interwencja, przykłady”;
- „Praca z dzieckiem nadpobudliwym – metody, techniki, przykłady”;
- „Praca z dzieckiem zamkniętym – metody, techniki, przykłady”;
- „Wpływ ćwiczeń i zabaw relaksacyjnych na dziecko”;
- „Praca z dzieckiem wycofanym i nieśmiałym w edukacji wczesnoszkolnej”;
- „Dziecko z zespołem Aspergera w edukacji przedszkolnej”;
- „Jak rozpoznać zaburzenia rozwojowe u dziecka”;
- „Dziecko z trudnościami w kontaktach społecznych (problem nieśmiałości)”;
- „Formy kontaktów nauczyciela z rodzicami, czyli jak poprawnie i efektywnie prowadzić spotkania i rozmowy z rodzicami. Jak rozmawiać z trudnym rodzicem”;
- „Jak uczyć i zrozumieć dziecko z ADHA”.

[dowód: akta kontroli str. 154-162]

W Przedszkolu była dostępna następująca literatura fachowa dotycząca wczesnego wspomagania rozwoju dzieci, wydaną po 2010 r.:

- „Zajęcia wspomagające rozwój przedszkolaka”;
- „Zabawy logopedyczne dla przedszkolaka”;
- „Terapia logopedyczna w przedszkolu”;
- „Jak postępować z dzieckiem ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi”;
- „Dokumentowanie pracy z dzieckiem ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi”;
- „Seria logopedyczna sylaby, słowa, wyrazy”.

[dowód: akta kontroli str. 175]

3.2. Oględziny budynku oraz pomieszczeń Przedszkola, przeprowadzone w obecności Dyrektora Przedszkola wykazały, że:

- W Przedszkolu jest podjazd do budynku umożliwiający dostęp osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich;
- na parterze budynku Przedszkola znajdował się pokój o powierzchni ok. 9 m², służący jako wspólny gabinet dla psychologa, logopedy i pedagoga. Pokój wyposażony był w jedno biurko oraz niski stolik z czterema krzeselkami dla małych dzieci. Według oświadczenia Dyrektora Przedszkola, w pokoju tym prowadzone są zajęcia z dziećmi realizującymi zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju. Ponadto w pokoju znajdowały się regały na których przechowywane były różnego rodzaju pomoce jak: książeczki, gry, zabawki, plansze sensoryczne, piłeczki do masażu itp., wykorzystywane do prowadzenia zajęć z dziećmi;

⁹ Według stanu na 19 marca 2018 r.

– na pierwszym piętrze budynku Przedszkola znajdował się pokój personelu dydaktycznego, w którym według oświadczenia Dyrektora Przedszkola również prowadzone są zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci. W pokoju tym o powierzchni ok. 15 m² znajdował się duży stół konferencyjny z krzesłami dla osób dorosłych, regał z książkami, kserokopiarka, komputer oraz przechowywany był sprzęt nagłaśniający. Pokój nie był wyposażony w pomoce do prowadzenia zajęć z dziećmi ale nie został on wyposażony w nim meble dostosowane wielkością dla dzieci w wieku przedszkolnym. [dowód: akta kontroli str. 449-455]

3.3. Plany finansowe dla Przedszkola opracowywał główny księgowy Centrum Usług Wspólnych w Stąporkowie (Centrum) – jednostka organizacyjna gminy. Centrum prowadziło również ewidencję księgową Przedszkola i sporządzało sprawozdania finansowe z jego dochodów i wydatków. Z informacji uzyskanych w trybie art. 29 ustawy o NIK wynika, że w planach finansowych Przedszkola wydatki związane z realizacją wczesnego wspomaganie dzieci w latach 2015-2017 klasyfikowano w dwóch rozdziałach, tj.: 80104 (Przedszkola) i 80149 (Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego). Od 2018 r. wydatki, o których wyżej mowa planuje w rozdziale 85404 (Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka), tj. zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁰. Dla potrzeb niniejszej kontroli wyodrębniono z rozdziałów 80104 i 80149 wydatki, które zostały poniesione w latach 2015 – 2017 na realizację wczesnego wspomaganie dzieci w Przedszkolu, w wyniku czego ustalono, że: w 2015 r. wydatki wyniosły 5692,52 zł, co w porównaniu do kwoty otrzymanej subwencji 9454,21 zł wykorzystane zostały w 60%, w 2016 r. wydatki wyniosły 12 783,49 zł, kwota subwencji 23 569,62 zł wykorzystana w 54% oraz w 2017 r. wydatki 9505,62 zł, kwota subwencji 23 706,92 zł wykorzystana w 40%. Na 2018 r. zaplanowano wydatki w rozdziale 85404 w wysokości otrzymanej subwencji, tj. 28 860,00 zł. W ciągu pierwszego kwartału tego roku środki zostały wykorzystane w wysokości 4346,21 zł (15%). Według głównej księgowej Centrum Haliny Kurp niepełne wykorzystanie środków z subwencji na sfinansowanie wczesnego wspomaganie dzieci spowodowane było przede wszystkim absencją dzieci bądź nauczyciela prowadzącego zajęcia.

W okresie objętym kontrolą wydatki na wczesne wspomaganie dzieci finansowane były tylko z subwencji oświatowej. [dowód: akta kontroli str. 150-151, 182-215]

Główny księgowy Centrum Halina Kurp wyjaśniła: *Wydatki na wczesne wspomaganie rozwoju dziecka ponoszone przez Publiczne Przedszkole w Stąporkowie, w latach 2015 – 2017 przez niedopatrzenie błędnie były klasyfikowane w rozdziale 80104 i 80149.* [dowód: akta kontroli str. 216]

3.4. W przedszkolu obowiązuje zarządzenie nr 32/2013 Dyrektora Publicznego Przedszkola w Stąporkowie z dnia 20 sierpnia 2013 r. w sprawie ochrony przetwarzanych danych osobowych. W załącznikach do tego zarządzenia określono: politykę bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, instrukcję zarządzania systemem informatycznym oraz ewidencję osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych. W Przedszkolu opracowano procedurę ochrony danych osobowych gromadzonych w systemie informatycznym. Dokumentacja dotycząca dzieci objętych wczesnym wspomaganie była prawidłowo chroniona i przechowywana w pomieszczeniach wymienionych w ww. zarządzeniu. Przedszkole wyposażone jest w wewnętrzny i zewnętrzny system monitoringu wizyjnego. [dowód: akta kontroli str. 163-174]

Na podstawie danych wprowadzonych przez Przedszkole do SIO ustalono, że wg stanu na 30 września danego roku (2015, 2016, 2017) oraz na 31 marca 2018 r., liczba dzieci zgłoszonych do SIO była zgodna z liczbą dzieci faktycznie realizujących wczesne wspomaganie rozwoju. [dowód: akta kontroli str. 5-6, 176-179]

¹⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Przedszkolu nie zapewniono odpowiednich warunków lokalowych do prowadzenia indywidualnych zajęć z dziećmi w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju. W ocenie NIK jedno małe pomieszczenie zajmowane wspólnie przez trzech nauczycieli (specjalistów) nie zapewniało optymalnych warunków do realizacji tych zajęć (w tym przy współudziale rodziców), a drugie pomieszczenie przeznaczone dla potrzeb personelu pedagogicznego nie było odpowiednio wyposażone by prowadzić w nich zajęcia z małymi dziećmi. [dowód: akta kontroli str. 449-455]

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła: *Do 31 sierpnia 2018 r. będzie zrealizowana inwestycja – dwa pokoje na parterze, polepszająca jakość pracy w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci w naszym przedszkolu.* [dowód: akta kontroli str. 456]

2. Dyrektor Przedszkola nie podejmowała w latach 2016-2017 działań w celu zapewnienia prawidłowego planowania i ewidencjonowania wydatków z tytułu realizowanego przez placówkę wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w rozdziale 85404 *Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka*, tj. zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Wprawdzie odpowiedzialność za prawidłowe klasyfikowanie i sprawozdawczość finansową w zakresie tych wydatków ponosi Centrum, to jednak w ocenie NIK analizowanie potrzeb finansowych w tym zakresie oraz ich realizacja powinny być pod szczególnym nadzorem Dyrektora. [dowód: akta kontroli str. 182-215]

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła: *Środki przeznaczone na realizację zadań w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w latach 2015 – 2017 nie były wykorzystane w całości ponieważ jestem dyrektorem od 22 kwietnia 2016 r. i nie miałam wiedzy, że te środki powinny być wyodrębnione w budżecie i można nimi swobodnie dysponować przeznaczając je na wydatki związane z realizacją zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.* [dowód: akta kontroli str. 457]

Ocena cząstkowa

W Przedszkolu zatrudnieni byli specjaliści, których kwalifikacje pozwalały na realizację wczesnego wspomaganie dzieci oraz stworzono im odpowiednie warunki do doskonalenia i doskonalenia zawodowego w tym zakresie. Obiekt został dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, nie zapewniono jednak odpowiednich pomieszczeń do prowadzenia zajęć wczesnego wspomaganie.

Dyrektor Przedszkola nie podejmowała działań w celu zapewnienia prawidłowego planowania i ewidencjonowania środków finansowych na realizację zadań z zakresu wczesnego wspomaganie dzieci.

W SIO umieszczono prawidłowe dane dotyczące liczby i wieku dzieci objętych wsparciem, a dokumentacja tych dzieci była właściwie chroniona.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹¹, wnioskuje o:

1. Uzyskanie od rodziców dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju pisemnego zapewnienia, że dzieci będą uczestniczyły wyłącznie w zajęciach prowadzonych w Przedszkolu, tj. zgodnie z wymogiem określonym w art. 127 ust. 8 ustawy Prawo oświatowe.

2. Prowadzenie zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci w pełnym zakresie wskazanym przez Poradnię w wydanej Opinii, w tym również poprzez nawiązanie współpracy z podmiotami, o których mowa w § 3 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 2017 r.

¹¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm.

3. Wyegzekwowanie udokumentowanej pracy Zespołów, w szczególności w zakresie realizacji zadań określonych w § 3 ust. 4 pkt 3 – 5 rozporządzenia z 2017 r.

4. Zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych do realizacji indywidualnych zajęć z dziećmi objętymi wczesnym wspomaganie rozwoju.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia   czerwca 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walenzik

Kontroler:
Zbigniew Majewski
Główny specjalista k.p.

.....
podpis

.....
podpis